

Hjerne før skjønnhet

- Border collien er en brukshund som må aktiviseres både fysisk og mentalt. Det er fort gjort å ødelegge en hund.

Janna Oulie har hatt rasen i 25 år, og er opptatt av å bevare rasens gjeterinstinkter og bruksegenskaper.

— Av Stine Bøe (tekst og foto) —

Hun er opptatt av at border collien er en brukshund, og at ikke alle verken kan eller skal ha den rasen. Oulie er ikke redd for å si til valpeinteresserte at de burde kjøpe en annen rase. En border collie krever så mye, at eieren må være innstilt på og i stand til å gi hunden nok stimuli. Dermed ble også kennelnavnet Brains, da det første kullet ble født 21. juli 1987. Oulie er bestemt på det.

- Det skal ikke mer enn en generasjon til for å ødelegge gjeterinstinktene i border collien. Hjernen kommer først, skjønnhet i andre eller tredje rekke.

Oulie har brukt sine border collie til det meste, med hovedfokus på lydighet, agility - og selvfølgelig gjeting.

- En border collie passer til absolutt alt, mener Oulie, og legger raskt til: - Alt bortsett fra som familiehund.

Hun har i dag tre border collier: Brains Grass på ti år, Brains Kanche på tre og Beat på ett.

Rasen er ikke så gammel i Norge.

- Ola Ødegård drev med sauer på Ekeberg rundt krigen, og brukte da border collie. Kanskje kan rasen ha kommet med saueflokker på båtene fra England, gjetter Oulie.

Landets eneste NUch?

Oulie mener det verste som kunne skje rasen var om den ble kjempepopulær, slik for eksempel collien ble etter Lassie-epoken. I enkelte land er da også border collien delt i to. En utstillingsvariant og en gjetervariant.

Utseendet til de to variantene er vidt forskjellig. Idealet hadde selvfølgelig vært en border collie som gjeter godt, men som også har eksteriøret på plass. For å delta på utstilling i Norge har Norsk Sau- og Geitalls-lag bestemt at en border collie må ha to førstepræmier - minimum 90 poeng - på gjeterprøve fordelt på to år. Når Oulie legger til at maks score på en slik prøve er 100 poeng, sier det seg selv at det ikke er lett å få en utstillingshund.

Hun har kanskje landets eneste border collie som er utstillingschampion. Brains Grass, som også er nordisk vinner 98 og norsk vinner 99.

- Selvfølgelig er det artig at Grass ble champion, men jeg stilte nå mest på moro. Border collien er en brukshund for meg.

Det er ikke ofte man ser border collie på utstilling. På Vikingskipet var det for eksempel påmeldt en eneste en.

- De fleste som er interessert i å stille border collie på utstilling klarer ikke å oppnå tilstrekkelig poengsum på gjeterprøver, de som klarer kravet er stort sett ikke interessert i utstilling.

Det er også krav om eksteriørpremiering for å bli lydighets- og agilitychampion, og mange border collier har disse titlene. Men de har stilt på utstilling i Sverige, hvor det ikke er krav for å få delta.

Andre raser på si'

Selv om Oulie bruker hundene til bruks, er hun likevel glad i å dra på utstilling. Hun har hele tiden hatt andre raser i tillegg til

border colliene. Disse har blitt stilt, og gjort det veldig bra. Ved siden av de tre border colliene har hun også en australsk terrier, IntNordUchNV99SV02NordV03KbhV03 St. Cape's Rough Boy - Raggen til hverdags. Han har hatt en aktiv utstillingskarriere, og er bokført med rundt 30 cacib, og har ikke stilt på en utstilling i Norge uten å få CK. Han skal ha et hvileår nå, før han kommer tilbake som veteran. Han blir syv år i februar neste år.

Oulie sier selv hun har hatt de fleste raser, bortsett fra fuglehunder og harehunder. Før border collie var det store raser, og verdt å nevne er en dobermann hun importerte fra Tyskland, født i 1970. Han het Bjango vom Frankenland. Han var internasjonal utstillingschampion, og lydighetschampion. I 1975 ble han BIS på NKKs utstilling i Sandefjord, mener Oulie å huske. Den første hunden kom da hun bare var

fem-seks år, og det har blitt både rieschnauzer, schäferhund, italiensk mynde, dvergpinscher, og flere dobermann.

Etter at border collien kom i hus, har hun alltid hatt en liten rase ved siden av, for eksempel japanses chin. De har det vært to av, Pharella's Lite Rosmarin og N Uch Pharella's Humle. At hun nå har australsk terrier er på grunn av en barndomsminne. Som liten jente hadde hun en bokserie, hvor ei australsk jente fortalte om livet sitt. Det var forskjellige hunder i disse bøkene. En bok het "Ajax den dristige", og handlet om

Ajax - blanding av hund og dingo. Jenta hadde en australsk terrier. Så da Oulie møtte på rasen på en utstilling, fant hun ut at det var en rase hun kunne tenke seg.

Kjendisen Grass

Men det er border collie som er hovedrasen. Det har den vært i 25 år. Oulie bodde på gård, og der var det en med border collie som jobbet med sauene. Hun ble så fascinert av rasen, at hun bestemte seg for at den neste hunden hun skaffet seg skulle være en border collie.

Oulie har ikke sau selv, men har venner og kjente med sau, slik at hun kan trene hundene på gjeting - og vennene trenger gjerne også hjelp med innsanking og slikt. Noen venner av henne har hele 190 sauer, som Grass, Beat og Kanche kan trenes på.

Oulie bor i en villa på Kjelsås i Oslo, hvor hun har åtte ender og seks høner. Border colliene gjeter også disse, noe de har demonstrert på en rekke opptredener. For eksempel var Grass og Oulie hos Tore Strømøy i fjor høst, på "Noen bedre?". Der gjettet Grass høner. De har også vært på andre program og ulike oppvisninger. Grass er selvfølgelig trent på sau, høner og gjeter er noe Oulie gjør på si' for moro skyld.

Grass har tidligere for eksempel vært på både frokost-TV, i gardeleiren, hatt ulike oppvisninger på scener når det har skjedd noe i Oslo, hadde oppvisning på Sjølyst da Norsk Kennel Klub feiret sine 100 år, og skal snart bli filmstjerne.

- I disse tider er det premiere på "Gutten i snøen", med Kristoffer Joner i hovedrollen. Der har Grass en liten rolle.

Filmen blir betegnet som en "poetisk detektivfilm." Grass spiller hunden til Joner, og har fått navnet Elvis.

Agility- og lydighetsvinnere

Det har blitt mange konkurranser i lydighet og agility med årene. Med border collien Bill vant hun Gerapokalen i 1983, altså som mestvinnende lydighetsekvipasje det året. Bill var flere år på landslaget, og deltok i NM i lydighet.

- Han ble nummer to flere ganger, men vi klarte aldri å bli Norgemestere.

Bill var selvfølgelig lydighetschampion, som også border colliene Blenda, Bjango og Svarta Bjørn har blitt - samt dobermannen Bjango. Svarta Bjørn vant også H. P. Petersens minnepokal i 1984, som deles ut til beste ekvipasje i lydighet klasse 1 på en utvalgt utstilling, gjerne vinnerutstillingen.

Selv om Oulie ikke har eid noen Norgemestere, har hun i hvert fall oppdrettet to. Brains Birk og Brains Happy Hemp har begge vunnet Norgemesterskap i lydighet. Birk er internasjonal og nordisk lydighetschampion. Brains I-Kela er nordisk og spansk lydighetschampion, og med på landslaget. Hun var sist med på å vinne gull for Norge i nordisk mesterskap i Finland før jul, og har individuelt sølv fra europamesterskapet i Italia i fjor.

Oulie kan også skryte av andre gode resultater fra sine linjer. Kennel Tending i

Finland har basert sin avl på to Brains-hunder, som har utmerket seg på det finske landslaget i lydighet. Fjolle er finsk og svensk lydighetschampion, mens Hyasint Velo er lydighetschampion i alle fire nordiske land.

Brains Asterix, Brains Elleville Ela og Brains Izakk ble norsk lydighetschampion, Brains Alisa, Brains Fido, Brains Gena og Brains Grease ble svensk lydighetschampion, Brains Chinook ble nordisk lydighetschampion, og Brains Denni-Daim ble norsk og dansk lydighetschampion.

Brains-hunder har også markert seg i agility, hvor tre har blitt championer. Det er Brains Dean-Petit, Brains Elleville Ela og Brains Jigma Millennium. Brains Fido har blitt svensk brukschampion.

Oulie har vært opptatt av å fremme bruksegenskaper hos rasen, og den bevisstheten bak avlen har da også gitt resultater.

Brains before beauty

Med flere hunder har det blitt færre konkurranser for Oulie og hennes hunder. Hun har også beveget seg bort fra lydighet over til agility. Både Grass og Raggen konkurrerer i agility klasse tre. Grass er pensjonist på grunn av forkalkninger, men sønnen Kanche er klar for klasse tre. Han har hatt en seneskade i poten, og dermed trengt høsten på å heale. Men snart er han

klar for å konkurrere igjen. Mor og sønn deler også gode gjeterinstinkter, da begge har blitt fylkesmestere i Akershus. En god gjeterhund regner man med at trenger fire år på å bli ferdig trent, så Oulie er stolt av at unghunden klarte det så tidlig.

Oulie er med i Oslo og Omegn Hundeklubb. Hun sitter i styret, og er ofte på treningene. Tirsdag og onsdag er det mulig å møtes for å trene lydighet og agility. På vinterstid får de være i et parkeringshus hos IBM på Mastemyr, og om sommeren har de tilgang til en nedlagt liten golfbane i Mari-dalen. Oulie har av og til med seg høner eller ender, så hundene kan få repetert litt gjeting. Mellom agilityhinder og improviserte hindringer gjeter hundene i parkeringshuset, og er et fargerikt innslag i hundeklubben. Men Oulie passer selvfølgelig på å trene når de andre er ferdig eller et stykke unna, for ikke å ødelegge for noen.

- Det er ikke alle hunder som reagerer likt på dyr! ler hun.

Oulie er ingen storoppdretter. Det har blitt 11 kull på 18 år, og nå har hun ingen tisper å avle på. Grass er pensjonist, og Beat er livmoroperert. Oulie vil heller ikke være storoppdretter.

- Det er kvaliteten som er viktig. Brains before beauty - og det skal være skikkelige hunder som blir født. Som selges til skikkelige mennesker.

Border collie har blitt veldig populær som agilityrase, men Oulie advarer de som bare ønsker seg en god agilityhund.

- Du må være i stand til å gi hunden det den trenger. En border collie blir gal om den ikke får nok aktivitet, både fysisk og for hjernen. Vi vil jo hundene våre det beste, og da må vi gi dem det også.

Mellom agilityhinder og improviserte hindringer gjeter hunden Oulies medbrakte ender i parkeringshuset etter agilitytreningen...

ROYAL CANIN
KUNNSKAP OG RESPEKT™

**gratulerer Brisko med
Norsk Vinnertittel og
Best In Show
på Hamar i 2004**

Brisko von Lentulo
WT: 01.02.02 - SchH3 - N Uch
Kkl. 1 - ZB: VA, ZW: 74
HD: a. AD: a
V: VA. Yasko v Farbenspiel
M: V Clara v Lentulo
Eier: Jan Frogner
Handler: Leif Belgen

